

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Samhällskunskap 1a2

Tema: Mänskliga rättigheter och globala utmaningar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Kursens centrala innehåll inkluderar mänskliga rättigheter som ett grundläggande tema, globala utmaningar som hotar dessa rättigheter, samt hur olika aktörer arbetar på internationell nivå för att bevara och skydda dem.

Betygskriterier

- Eleven kan beskriva centrala begrepp och fakta om mänskliga rättigheter.
- Eleven kan ge exempel på situationer där mänskliga rättigheter kränks och diskutera orsaker och konsekvenser.
- Eleven kan redogöra för skillnader mellan olika tolkningar av mänskliga rättigheter.

Lärlarleda instruktioner

Introduktion till mänskliga rättigheter (10 min)

- Redogör för vad mänskliga rättigheter är och varför de är viktiga.
- Presentera de grundläggande rättigheterna som finns ett internationellt skydd (t.ex. FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna).
- Diskutera vad som menas med universella mänskliga rättigheter.
- Ge exempel på olika typer av mänskliga rättigheter (medborgerliga, ekonomiska, sociala).
- Introducera begreppet "kränkningar av mänskliga rättigheter".

Globala utmaningar som påverkar mänskliga rättigheter

(15 min)

- Identifiera och diskutera hur faktorer som krig, fattigdom och klimatförändringar hotar mänskliga rättigheter.
- Analysera aktuella situationer där mänskliga rättigheter sätts på spel (t.ex. flyktingkriser).
- Diskutera sambandet mellan mänskliga rättigheter och social rättvisa.
- Ge exempel på internationella reaktioner på kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Reflektera över hur olika kulturer ser på mänskliga rättigheter.

Mänskliga rättigheter i praktiken (15 min)

- Diskutera hur lokala och internationella organisationer arbetar för att skydda mänskliga rättigheter.
- Ge exempel på framgångsrika kampanjer och aktivism (t.ex. Amnesty International).
- Analysera effekten av sociala medier i kampanjer för mänskliga rättigheter.
- Diskutera utbildningens roll i att främja medvetenheten om mänskliga rättigheter.
- Sammanfatta vad eleverna kan göra för att stödja mänskliga rättigheter.

Gruppdiskussion och reflektion (10 min)

- Eleverna delas in i grupper och diskuterar hur de kan engagera sig för mänskliga rättigheter.
- Ställ frågor för att leda diskussionen: Vad kan vi göra på lokal nivå? Hur kan vi använda våra röster?
- Varje grupp delar med sig av sina tankar.
- Sammanfatta diskussionerna och lyft fram konkreta åtgärder.

Diskussionsfrågor

- A. Vilka globala utmaningar anser du hotar mänskliga rättigheter mest, och varför?
- B. Hur påverkar klimatförändringar mänskliga rättigheter i olika delar av världen?
- C. Vilken roll spelar människorättsorganisationer i att påverka lagar och politik?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper där de ska välja en global utmaning kopplad till mänskliga rättigheter. Varje grupp får i uppdrag att skapa en affisch som

belyser frågan, dess konsekvenser och möjliga lösningar. Affischen ska innehålla statistik, bilder och korta texter. Grupperna får 20 minuter för att arbeta med sina affischer och 5 minuter var för att presentera resultatet för klassen.

Exit-ticket

- Nämn en mänsklig rättighet som du tycker är extra viktig och förklara varför. *Svar:* Exempelvis rätten till yttrandefrihet, eftersom den är grundläggande för demokrati.
- Ge ett exempel på en aktuell situation där mänskliga rättigheter kränks. *Svar:* Exempelvis situationen i Myanmar efter militärkuppen.
- Vad är en åtgärd som kan vidtas för att förbättra skyddet av mänskliga rättigheter? *Svar:* Att stödja och sprida information om människorättsorganisationer.
- Hur kan du påverka andra i din närhet att engagera sig för mänskliga rättigheter? *Svar:* Genom att informera och diskutera ämnet samt stödja kampanjer.
- Tänk på en person eller grupp som har kämpat för mänskliga rättigheter. Vad har de åstadkommit? *Svar:* Malala Yousafzai och hennes arbete för flickors rätt till utbildning.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats som undersöker en specifik global utmaning och dess påverkan på mänskliga rättigheter. De ska även diskutera sätt på vilka internationella organisationer arbetar för att hantera dessa utmaningar och ge sina egna förslag på lösningar. Hemuppgiften kan fungera som både läxa och kompletteringsuppgift för elever som uteblivit.

Citat

“Injustice anywhere is a threat to justice everywhere.” - Martin Luther King Jr., 1963. Citatet betonar hur kränkningar av mänskliga rättigheter varhelst i världen är en risk för rättvisa som helhet, vilket understryker vikten av att kämpa för mänskliga rättigheter globalt.

Nästa lektion

Förslag på tema för nästa lektion: Miljörättvisa och hållbar utveckling. Den föreslagna lektionen syftar till att diskutera sambandet mellan miljöfrågor, social rättvisa och hur dessa frågor hänger ihop med mänskliga rättigheter.

